

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce

**VIZUÁLNÍ IDENTITA LIBOVOLNĚ ZVOLENÉHO
ČESKÉHO MĚSTA**

Vizuální identita města Havířov

BcA. Pavel Barchanski

Plzeň 2019

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra designu

Studijní program Design

Studijní obor Ilustrace a grafický design

Specializace Grafický design

Diplomová práce

**VIZUÁLNÍ IDENTITA LIBOVOLNĚ ZVOLENÉHO
ČESKÉHO MĚSTA**

Vizuální identita města Havířov

BcA. Pavel Barchanski

Vedoucí práce: doc. MgA. Kristýna Fišerová

Katedra designu

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2019

Prohlašuji, že jsem umělecké dílo vypracoval samostatně
a nejedná se o plagiát.

Plzeň, duben 2019

.....

podpis autora

OBSAH

1. TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY	6
2. MĚSTO HAVÍŘOV	7
3. PROCES PŘÍPRAVY	8
3.1 ANALÝZA STÁVAJÍCÍ VIZUÁLNÍ IDENTITY	8
3.2 POZITIVNÍ PŘÍKLADY MĚST	8
4. PROCES TVORBY	9
4.1 BAREVNOST	9
4.2 TYPOGRAFIE.....	9
4.3 LOGOTYP	10
4.4 ZNAK.....	11
4.5 IDENTITA.....	11
4.6 TISKOVINY.....	12
4.7 DIGITÁLNÍ ČÁST	13
4.8 PROPAGAČNÍ MATERIÁLY	14
4.9 LOGOMANUÁL.....	14
5. ZÁVĚR	15
5.1 TECHNICKÉ SPECIFIKACE	15
5.2 EPILOG.....	15
6. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	16
6.1 KNIŽNÍ A PERIODICKÁ LITERATURA.....	16
6.2 INTERNETOVÉ ZDROJE.....	16
7. RESUMÉ	17
8. SEZNAM PŘÍLOH	18
9. OBRAZOVÉ PŘÍLOHY	19

1. Téma a důvod jeho volby

Když jsem přemítal nad tématem své diplomové práce, chtěl jsem si zvolit téma, které by bylo užitečné. Řekl jsem si, že nebýt mých rodičů a přátel, učitelů na základní a střední škole, kteří krůček po krůčku směřovali můj studentský život právě sem do Plzně, nikdy by ze mě nebyl grafik a především člověk, jakým jsem dnes.

Proto jsem se rozhodl, že to své domovině městu Havířov oplatím alespoň tím, že pro něj navrhnu smysluplný vizuální styl.

2. Město Havířov

Na úvod bych rád napsal pár vět o tomto městě.

Je to nejmladší město v České republice ležící v Moravskoslezském kraji kousek od Ostravy. Bylo založeno po druhé světové válce v letech 1955 s cílem ubytovat velké množství Havířů, kteří dojížděli na šachtu ze vzdálených měst. Leží u řek Lučina a Sušanka, které jsou znázorněné i v jeho znaku. Disponuje zahradami, parky a lesy. Ne nadarmo město tolik podporuje slogan „Město květin“. V letech, kdy se město budovalo, „frčel“ umělecký styl socialistický realismus neboli sorela, který tolik propagovali komunisté. Když navštívíte centrum města, všimnete si budov na hlavní třídě¹, které křičí svými pestrými barvami – červenou a oranžovou, zdobenými klenbami a různými sgrafity. Opakem sorely je budova vlakového nádraží², jež je postavena v bruselském stylu. Havířov je skvělé maloměsto, kam se vždy rád vracím.

¹ Příloha č. 1: Budovy na hlavní třídě ve stylu sorely

² Příloha č. 2: Budova vlakového nádraží v bruselském stylu

3. Proces přípravy

3.1 Analýza stávající vizuální identity

Současný vizuální styl města Havířov není nijak kvalitně zpracovaný a město ho ve veřejném prostoru téměř vůbec neuplatňuje nebo alespoň ne tak, jak by mohlo. Pracuje jen s logem³ nebo znakem⁴, které vždy umístí někam do rohu a tím to končí. Grafický designer, který vizuální styl navrhnul, sází na geografickou mapu Havířova. Pracuje s tvarem budov z ptačí perspektivy a s ilustrací⁵, která není úplně ideální.

3.2 Pozitivní příklady měst

Začal jsem rešerší. Pozoroval vizuální styly měst jako Porto, Budapešť a dalších a přemýšlel nad tím, jak pracují s vizuálním stylem. Čemu se vyhnout nebo čím se inspirovat. Četl jsem o historii Havířova a okolní oblasti, sledoval dokumenty a televizní pořady. Velmi důležité bylo, abych se odlišil od okolních měst, od těch, které mají známý a funkční vizuální styl. Za takové město považuji například Frýdek~Místek⁶, který nedávno prošel změnou identity. Najbrtova Ostrava se třemi vykřičníky je velice povedená práce. Nedaleko se nachází Štramberk⁷ se svým novým vizuálním stylem a logem tvořeným z linií ve tvaru litery S.

³ Příloha č. 3: Současné logo města Havířov

⁴ Příloha č. 4: Znak města Havířov

⁵ Příloha č. 5: Ukázka současného vizuálního stylu

⁶ Příloha č. 6: Logo města Frýdek-Místek

⁷ Příloha č. 7: Logo města Štramberk

4. Proces tvorby

4.1 Barevnost

Většina grafiků nejspíš začíná tím, že uchopí do ruky tužku a začnou skicovat logo. Já jsem na to šel trochu oklikou. Vycházel jsem ze svého pozorování okolních měst a snažil se brát celý proces tvorby vizuální identity jako celek. Jako první jsem měl jasno ohledně barevnosti, protože nemůže být lepší možnost než oranžová vedle modré Ostravy a Frýdku. Oranžových je také mnoho budov na havířovské hlavní třídě.

Avšak jak jsem zjistil později, pestrá oranžová, jakou jsem chtěl, nebyla pro logo kvůli čitelnosti vhodná. Vymyslel jsem tedy, že identita města bude pracovat i s barvou červenou, kromě dalších doplňkových barev. Dohromady tvoří zajímavou barevnou kombinaci.

4.2 Typografie

Zvolit vhodné písmo byl další důležitý krok. Bude ho přece používat celé město od malých vizitek po obří billboardy. Nebudou ho používat jen grafici, ale i sekretářky, náměstci, zkrátka všichni, kteří se nějak podílí na organizaci města. Písmo tedy muselo splňovat tyto podmínky. Muselo být dobře čitelné i v té nejmenší možné velikosti. Samozřejmostí bylo, aby mělo všechna česká diakritická znaménka a mělo co nejvíce jazykových lokalizací. Poslední z důležitých podmínek je možnost použít font na internetových stránkách a mobilních aplikacích.

Chtěl jsem písmo, co by působilo silným a stabilním dojmem. Jako první mi přišlo pod nos písmo Futura od německého designéra Paula Rennera z roku 1927. Nadpis Havířov vypadal hezky, ale větší odstavce textu se četli špatně. Nakonec jsem se rozhodl pro písmo Aktiv Grotesk od britské písmolijny Dalton Maag z roku 1991. Zaujala mě na něm jeho rodina Extended, která písmo deformuje do šířky a působí tak stabilněji. Písmo funguje v 50 jazycích a je připravené pro digitální využití.

4.3 Logotyp

Po několika hodinách skicování jsem došel k závěru, že definovat město Havířov do jediného symbolu není vůbec snadné. Poté jsem si uvědomil, že Havířov, tak jako ostatní města, má svůj městský znak, který toto město prezentuje. Proto jsem se rozhodl pracovat jen s nadpisem Havířov, který je ve výsledku mnohem praktičtější volba. Nicméně něco tomu nadpisu scházelo, nějaký kreativní zásah. Proto jsem diakritická znaménka u liter „í“ a „ř“ spojil a vznikla tak jednodušší klikatá linie. Je to malý a decentní detail, díky kterému si lidé logotyp⁸ lépe zapamatují. Občané Havířova také mohou v této linii vidět například jim známý strop⁹ havířovského vlakového nádraží.

Logotyp jsem vytvořil i v polské verzi¹⁰, protože se město nachází kousek od hranic a někteří občané jsou polské národnosti.

V obcích u Havířova se musí psát cedule česky i polsky.

⁸ Příloha č. 8: Nový logotyp města Havířov

⁹ Příloha č. 9: Strop havířovského vlakového nádraží

¹⁰ Příloha č. 10: Polská verze loga

V tomto případě jsem v logotypu Hawierzów propojil literu „r“ s literou „z,“ což utváří zajímavou ligaturu.

Tím však logotyp nekončí, ale teprve začíná. Jelikož město je obrovský organismus, který má mnoho městských částí¹¹, městských organizací atd. pro které jsem musel vytvořit systém. Všechna tato rozšíření logotypu jsem zapsal do logomanuálu.

4.4 Znak

„Autorem návrhu znaku nového města je Jiří Louda. Návrh byl schválen 1. listopadu 1967.“ „Znak tvoří půlkruhový štít třikrát vlnitě dělený na čtyři pruhy střídavě modré a stříbrné. V modré hlavě štítu je zlatá růže s červeným semeníkem a zelenými lístky mezi dvěma páry zkřížených zlatých hornických kladívek.“¹²

Aby znak lépe zapadal do nového vizuálního stylu, rozhodl jsem se ho upravit a limitovat barevnost na jednu barvu¹³. Znak tím sice přišel o mnoho barevných symbolik, na druhou stranu pro tiskoviny je to z ekonomické stránky praktické.

4.5 Identita

Když jsem kvůli logotypu vytvořil nový vzhled diakritických znamének a ligatur, rozhodl jsem se, že dotvořím zbylé litery s diakritickými znaménky v tomto stylu. Toto písmo se může využít

¹¹ Příloha č. 11: Další rozšíření logotypu

¹² Logo a znak města. *Statutární město Havířov*. [Online] [Citace: 1. Duben 2019.] <https://www.havirov-city.cz/>

¹³ Příloha č. 12: Nový znak města Havířov

pro nadpisy a různá hesla, například v plakátech. Font s touto malou úpravou jsem pojmenoval Havíř Grotesk¹⁴.

Kromě barevnosti a stylu písma identitu tvoří také pozice loga, která je vždy ve spod, pokud to předmět, na kterém se logo nachází, dovoluje.

Dalším typickým prvkem identity je tučné písmo v pozadí, které překrývají různé druhy linií. Linie také mohou být více ilustrativní, tvořit například městské budovy nebo ikony. Při vytváření těchto linií jsem se inspiroval prostředím Havířova, jeho architekturou. Linie se mohou používat i bez písma v pozadí. Tento přístup s liniemi bych nechtěl nijak limitovat, aby grafici, již budou s tímto stylem pracovat nadále, měli volnou ruku a mohli svou kreativitu využít naplno.

4.6 Tiskoviny

Navrhnul jsem dva druhy vizitek. Jedny jsou pro běžné zaměstnance městské správy, druhé jsou pro primátora a náměstký primátora. Obě jsou oboustranné a na druhé straně je logotyp. Liší se v tom, že vizitky pro primátora jsou tištěny na oranžovém papíře bílým inkoustem a u jména se nachází znak také v bílé barvě. Pod logotypem se vyskytují červené linie, které dělají vizitku více exkluzivní. Vizitky pro zbylé zaměstnance města jsou tištěny na bílém papíře červeným inkoustem. Jsou bez znaku a červených linií pod logotypem.

¹⁴ Příloha č. 13: Písmo Havíř Grotesk a Aktiv Grotesk

Dopisní papír a další administrativní tiskoviny sdílejí stejnou šablonu. Znak, pokud ho tiskovina nese, je vlevo nahoře. Logotyp vždy vlevo dole. Velikost není přehnaně velká ani malá a proklad mezi řádky je nepatrně zvětšený, aby delší odstavec čtenáře neunavil.

Následně jsem pokračoval v návrzích dopisních obálek, razítek¹⁵ a plakátů.¹⁶

4.7 Digitální část

V dnešní době je pro město také nezbytná kvalitní prezentace na internetu, jako jsou webové stránky, sociální sítě a mobilní aplikace. Začal jsem s jednoduchou animací loga, kterou město může využít například na začátku videa na svém YouTube kanále.

Pro tuto sociální síť jsem také navrhnul uživatelský profil, včetně avatara, úvodní fotografie atd.¹⁷ Dalším krokem byla šablona videa s logem a nadpisem. Město také může pracovat s 3D technologií, abych to demonstroval, tak jsem navrhl 3D ilustraci budovy vlakového nádraží¹⁸, které může město využít na webových stránkách a aplikaci. Tuto kapitolu jsem zakončil návrhem webové stránky¹⁹.

¹⁵ Příloha č. 14: Merkantilní tiskoviny a razítka

¹⁶ Příloha č. 15: Plakáty

¹⁷ Příloha č. 16: YouTube profil

¹⁸ Příloha č. 17: Ilustrace budovy vlakového nádraží

¹⁹ Příloha č. 18: Webové stránky – úvodní strana

4.8 Propagační materiály

Barevné schéma, písmo a široká škála linií nabízí městu využít tento styl pro své reklamní předměty, jako jsou trička, nákupní tašky, deštníky, hrníčky, talíře atd.²⁰

V této části byla pro mě cílová skupina důležitější než předtím. Navrhnout vizuálně přitažlivý produkt pro určitou kategorii lidí vyžaduje dávku empatie. Napadlo mě využít ostravské nářečí, kterým část obyvatel Havířova mluví. Někomu může připadat vtipné a pro Havířov trefné.

U produktů pro mladší obyvatele, jako je například skateboard nebo kšiltovky, jsem využil angličtinu a pracoval například se slovem „miner“ a „Minertown.“

4.9 Logomanuál

Tuto diplomovou práci, vizuální styl města Havířov, jsem uzavřel logomanuálem, menší knihou, ve které jsou sepsaná všechna důležitá pravidla, jak správně pracovat s logem a všemu co k němu patří. Aby věděli nejen mí grafičtí následovníci, ale třeba i sekretářky a asistenti, co je správný a špatný přístup.

²⁰ Příloha č. 19: Propagační materiály

5. Závěr

5.1 Technické specifikace

Diplomovou práci jsem vypracoval v programech Adobe CC. Všechny tištěné materiály byly tištěny digitálním tiskem v režimu CMYK. Použil jsem papír o gramáži 90-400 g/m².

5.2 Epilog

Na závěr bych chtěl dodat, že identita města je obrovský projekt a pokud se bude realizovat, bude na něm ještě mnoho let práce. Jsem rád, že jsem si toto téma diplomové práce vybral, protože si identitu města možná už nikdy nezkusím, a tak už vím, co to obnáší. Za silnou stránku své práce považuji rozbor logotypu, jeho rozšíření a možnosti, jak s ním lze pracovat. Jako slabou stránku vidím menší množství digitální prezentace, na kterou jsem se chtěl původně zaměřit nejvíce. Jestli se má práce povedla, či ne, posoudí nejen oponent, vedoucí práce a porota školy, ale možná i široká veřejnost. Přínos pro ostatní tahle práce bude mít vždy, a to příklad, jak by se něco dělat mělo a jak by se něco dělat nemělo.

6. Seznam použitých zdrojů

6.1 Knižní a periodická literatura

1. HOLLIS, Richard. *Stručná historie grafického designu*.

Praha : Rubato, 2014. 978-80-87705-27-8.

2. POULIN, Richard. *Jazyk grafického designu*.

Praha : Slovart, 2012. ISBN 978-80-7381-552-0.

3. Pavel KOČIČKA, Filip BLAŽEK. *Praktická typografie*.

Praha : Computer Press, 2000. ISBN 80-7226-385-4.

6.2 Internetové zdroje

1. Logo a znak města. *Statutární město Havířov*.

[Online] [Citace: 1. Duben 2019.] <https://www.havirov-city.cz/>

7. Resumé

My diploma thesis is about redesign the visual identity of the town Havírov. This city lies in Czech Republic between the city Ostrava and the Polish borders. New visual design works with the type Aktive Grotesk Extended Regular and the main colors orange and red. In the new logotype, I have played with a Czech diacritical signs "ř" and "ř" and I just created a simple line from these shapes. The new visual style includes prints such as business cards, notepapers, and envelopes. There is also a digital part with the short logo animation and the webpage. The next main thing is the design of promotional materials like T-shirts, cloth bags, mugs, umbrellas, etc. The final step was a logomanual with the rules for other graphic designers and employees that will work for this town after me.

8. Seznam příloh

Příloha č. 1: Budovy na hlavní třídě ve stylu sořely

Příloha č. 2: Budova vlakového nádraží v bruselském stylu

Příloha č. 3: Současné logo města Havířov

Příloha č. 4: Znak města Havířov

Příloha č. 5: Ukázka současného vizuálního stylu

Příloha č. 6: Logo města Frýdek-Místek

Příloha č. 7: Logo města Štramberk

Příloha č. 8: Nový logotyp města Havířov

Příloha č. 9: Strop havířovského vlakového nádraží

Příloha č. 10: Polská verze loga

Příloha č. 11: Další rozšíření logotypu

Příloha č. 12: Nový znak města Havířov

Příloha č. 13: Písmo Havíř Grotesk a Aktiv Grotesk

Příloha č. 14: Merkantilní tiskoviny a razítka

Příloha č. 15: Plakáty

Příloha č. 16: YouTube profil

Příloha č. 17: Ilustrace budovy vlakového nádraží

Příloha č. 18: Webové stránky – úvodní strana

Příloha č. 19: Propagační materiály

9. Obrazové přílohy

Příloha č. 1: Budovy na hlavní třídě ve stylu sorely

<https://www.flickr.com/photos/61257905@N03/20561144472>

Příloha č. 2: Budova vlakového nádraží v bruselském stylu

<http://www.munimedia.cz/>

H A V Í Ř O V

Příloha č. 3: Současné logo města Havířov

<https://www.havirov-city.cz/>

Příloha č. 4: Znak města Havířov

<https://www.havirov-city.cz/>

Příloha č. 5: Ukázka současného vizuálního stylu

<http://www.adamguzdek.cz/design/corporate-design/jednotny-vizualni-styl-statutarniho-mesta-havirova/>

FRÝDEK
≈
MÍSTEK

Příloha č. 6: Logo města Frýdek-Místek

<https://www.designportal.cz/>

Štramberk

Příloha č. 7: Logo města Štramberk

<https://www.designportal.cz/>

Havířov

Příloha č. 8: Nový logotyp města Havířov

Příloha č. 9: Strop havířovského vlakového nádraží

<https://commons.wikimedia.org/>

Hawierzów

Příloha č. 10: Polská verze loga

Havířov

Statutární město Havířov
finančně podporuje *Jméno Společnosti*
příspěvkovou organizaci

Havířov
Šumbark

Havířov

Podlesí
Autobusové nádraží

Knihovna

Městská knihovna Havířov

Městská
policie
Havířov

Příloha č. 11: Další rozšíření logotypu

Příloha č. 12: Nový znak
města Havířov

Havíř Grotesk Regular

aábcčdd'eéěfghijklmnňoópq
rřsštтуúůvwxyýzž
AÁBCČDĎEÉĚFGHIÍJKLMNŇ
OÓPQRŘSŠTŤUÚŮVWXYÝŽŽ
0123456789

Aktiv Grotesk

Extended Regular

aábcčdd'eéěfghijklmnňoópq
rřsštтуúůvwxyýzž
AÁBCČDĎEÉĚFGHIÍJKLMNŇ
OÓPQRŘSŠTŤUÚŮVWXYÝŽŽ
0123456789

Příloha č. 13: Písmo Havíř Grotesk a Aktiv Grotesk

Hamza Pavel, PhDr.
Vedoucí odboru školství a kultury

Odbor školství a kultury
Magistrát města Havířova
Svornosti 2
736 01 Havířov-Město

+420 596 803 126
hamza.pavel@havirov-city.cz
havirov-city.cz/magistrat

Havířov

Bělíca Josef, Bc.
Primátor města Havířova

Odbor vedení města
Magistrát města Havířova
Svornosti 2
736 01 Havířov-Město

+420 596 803 210
primakan@havirov-city.cz
havirov-city.cz/magistrat

Havířov

Odbor školství a kultury
Magistrát města Havířova
Svornosti 2
736 01 Havířov-Město

Ing. Marie Nováková

Ministerstvo školství, mládeže
a tělovýchovy České republiky
Karmelitská 529/7
118 12 Praha 1

Vážená paní ministryně,

lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nullam dapibus fermentum ipsum. Proin pede metus, vulputate nec, fermentum fringilla, vehicula vitae, justo. Itaque earum rerum hic tenetur a sapiente delectus, ut aut reiciendis voluptatibus maiores alias consequatur aut perferendis doloribus asperiores repellat. Maecenas aliquet accumsan.

In laoreet, magna id viverra tincidunt, sem odio bibendum justo, vel imperdiet sapien wisi sed libero. Nullam lectus justo, vulputate eget mollis sed, tempor sed magna. Sed ut perspiciatis unde omnis iste natus error sit voluptatem accusantium doloremque laudantium, totam rem aperiam, eaque ipsa quae ab illo inventore veritatis et quasi architecto beatae vitae dicta sunt explicabo. Etiam egestas wisi a erat. Praesent id justo in neque elementum ultrices. Etiam egestas wisi a erat. Etiam sapien elit, consequat eget, tristique non, venenatis quis, ante.

Děkujeme za spolupráci a přejeme mnoho úspěchů.

Pavel Hamza, PhDr.
Vedoucí odboru školství a kultury

Havířov

+420 596 803 126
hamza.pavel@havirov-city.cz
havirov-city.cz/magistrat

Odbor školství a kultury
Magistrát města Havířova
Svornosti 2
736 01 Havířov-Město

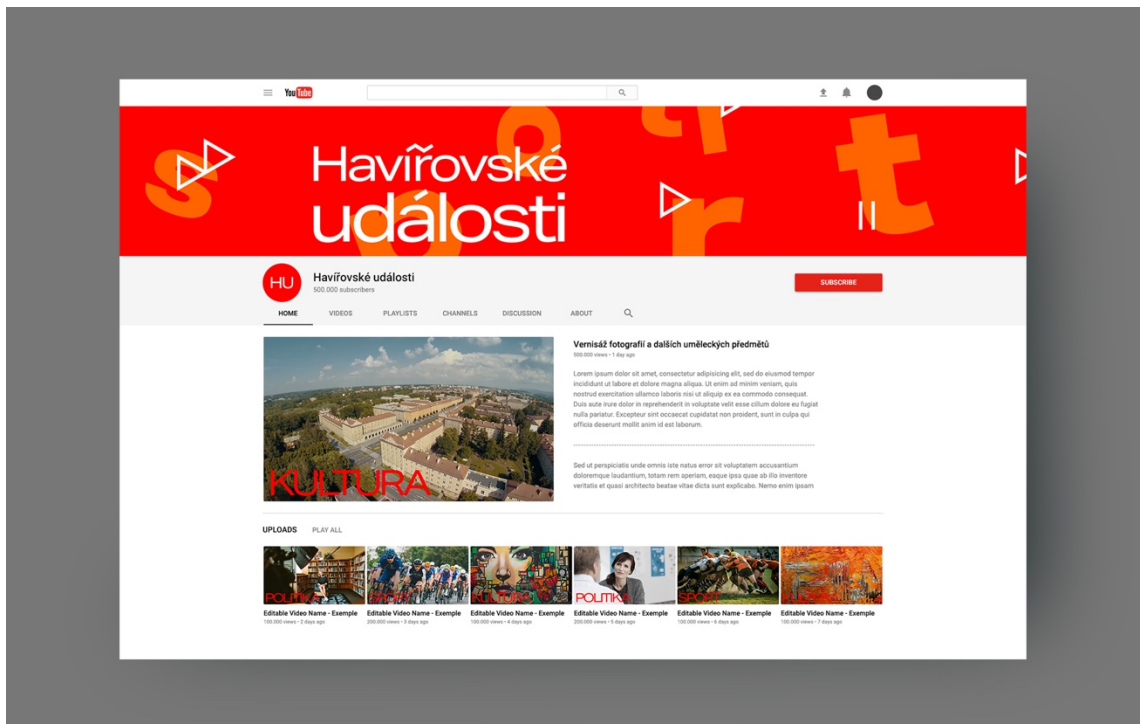
Havířov

Havířov
Magistrát města Havířova
736 01 Havířov-Město
Česká Republika

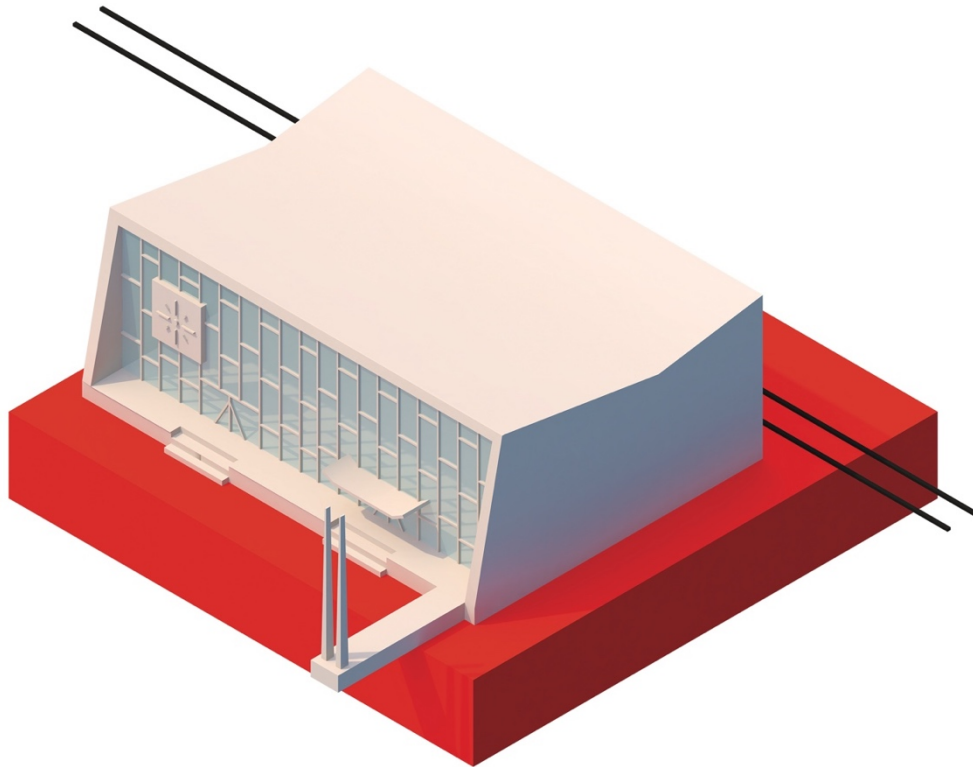

Příloha č. 15: Plakáty

Příloha č. 16: YouTube profil

Příloha č. 17: Ilustrace budovy vlakového nádraží

Příloha č. 18: Webové stránky – úvodní strana

Příloha č. 19: Propagační materiály